

نگاه وزارت نفت به صنایع پائین دستی پتروشیمی در دولت سیزدهم

■ عباس غلامی

مدیر توسعه صنایع پایین دستی شرکت
ملی صنایع پتروشیمی

کشور عزیزمان ایران با دارا بودن رتبه اول ذخایر هیدروکربوری یکی از بازیگران اصلی زنجیره تأمین مواد هیدروکربوری است که با سرمایه گذاری انجام شده در طول چهار دهه اخیر پیشرفت چشمگیری را در زمینه توسعه صنعت پتروشیمی در منطقه و سطوح بین‌المللی داشته است.

در صنعت پتروشیمی، مواد خام نفت و گاز تبدیل به انواع محصولات پلیمری و شیمیایی می‌گردد. در حال حاضر در کشور ما بیش از ۳۷۰ گرید پلیمری و ۸۰ محصول شیمیایی تولید می‌شود.

محصولات پتروشیمی به عنوان مواد اولیه صنایع تکمیلی (همچون صنایع خودرو، نساجی، کفش، لوازم خانگی، بسته بندی، رنگ و رزین، چسبها، حلال‌ها، شوینده‌ها، محصولات آرایشی-بهداشتی، دارو و ظیف وسیعی از دیگر صنایع) محسوب شده که در این صنایع، تبدیل به محصول نهایی می‌شوند. از این جهت صنعت پتروشیمی را پیشران صنایع دیگر می‌دانند. مقام معظم رهبری سال‌هاست که درباره پرهیز از خام فروشی فرامینی داشته‌اند و در فرمایشات اواخر فروردین ماه سال گذشته در دیدار با سران نظام بیان داشتند: «متأسفانه مواد خام در کشور با قیمت ارزان صادر، و محصول نهایی با قیمت گران وارد می‌شود در حالی‌که با تولید دانش‌بنیان باید این روند اصلاح و محصول نهایی تولید و صادر شود».

همانطور که گفته شد، محصول نهایی، محصول کارخانجاتی است که محصولات پتروشیمی را مصرف می‌کنند. محصول نهایی یعنی محصولاتمانند دارو، لباس، کفش، فرش ماشینی، کود، سموم، رنگ و رزین، شوینده‌ها، لوازم خانگی و خیلی مواد و محصولات دیگر.

یکی از بخش‌های اقتصادی که چند گام از خام فروشی نفت و گاز فاصله گرفته، صنعت پتروشیمی است. در عین حال هرچند این صنعت در مسیر پرهیز از خام فروشی و تکمیل زنجیره ارزش قرار دارد ولی صادرات محصولات پتروشیمی، خود نیز نیمه خام فروشی است و باید سعی شود همین محصولات نیز تبدیل به محصولات نهایی شده و در داخل مصرف یا صادر گردد.

درست است که در حال حاضر صنعت پتروشیمی ارزشترین صنعت کشور است ولی با نگاهی ملی، اعتقاد داریم همین محصولات اگر تبدیل به محصول نهایی شده و صادر شوند، به مراتب ارزش بیشتری نصیب کشور خواهد شد. این امیدواری وجود دارد که

یکی از راه‌های تأمین این نقدینگی، فروش اعتباری محصولات پتروشیمی است. در این رابطه نیز وزارت نفت و مدیران صنعت پتروشیمی رایزنی و مکاتبات متعددی با هلدینگ‌ها و شرکت‌های پتروشیمی داشته و بسیاری از آنها نیز در این مسیر همراهی مناسبی داشته‌اند. به عنوان نمونه عرضه‌های اعتباری بورسی محصولات پتروشیمی، فقط در یکماه خرداد سال جاری به عدد بی سابقه ۵۸۰۰ میلیارد تومان رسیده است. یعنی صنعت پتروشیمی ۵۸۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در اختیار صنایع تکمیلی برای تأمین مواد اولیه گذاشته است.

روزی برسد که صادرات محصولات پتروشیمی کاهش یابد (با فرض تولید ثابت) ولی مابه‌ازای آن صادرات محصولات نهایی افزایش یابد که علاوه بر ایجاد اشتغال بیشتر، باعث افزایش ارزآوری نیز خواهد گردید. نباید از نظر دور داشت که یکی از بزرگترین مشکلات صنایع تکمیلی، تأمین سرمایه در گردش جهت تأمین مواد اولیه است. اگر این نقدینگی تأمین شود، امکان خرید بیشتر محصولات پتروشیمی و طبعاً تولید بیشتر محصولات نهایی فراهم می‌شود (در مسیر تحقق شعار سال: رونق تولید).

”

به عنوان نمونه عرضه‌های اعتباری بورسی محصولات پتروشیمی، فقط در یکماه خرداد سال جاری به عدد بی سابقه ۵۸۰۰ میلیارد تومان رسیده است. یعنی صنعت پتروشیمی ۵۸۰۰ میلیارد تومان تسهیلات در اختیار صنایع تکمیلی برای تأمین مواد اولیه گذاشته است

نقشه دولت

ویژه‌نامه
وزارت نفت

ایران

شهریور ۱۴۰۲